

16. 12. léta páně 1349

Další den morové epidemie. Je až neuvěřitelné, kolik lidí umírá, ale i přes ukrutnou zimu musím pomáhat. Nedokážu chápat, proč se to vše děje. Snad všichni věří v to, že toto je konec světa. Jenže já ne! Běhal jsem od domu k domu a snažil se pomáhat, jak se dá. Ale já to vím, že mi spousta lidí nevěří - že bych - dokázal - všechny vyléčit. Ať dělám, co dělám, nic nepomáhá. Ptám se starších a zkušenějších ranhojičů o rady a ty se pak snažím uplatňovat. Jenže nefungují! Nic nefunguje! Poslední dobou ani nemohu spát. Často se modlím a žádám boha o pomoc, aby ukončil trápení nevinných občanů.

Z dnů se staly týdny. Ve městech to vypadá hůř než před tímto vším...ta bolest, nejde ji popsat. Už nikdo nemá čas politovat mrtvé. Už ani umíráček pro ně nezvoní, protože není kdo by na zvon zvonil. Ani na hřbitovech už není místo, kam lidi pohřbívat. Zkrátka se vyhloubí jáma a do ní se těla mrtvých hází. Na hřbitov chodím snad každý den a pozoruji, jak se situace vyvíjí. „Moc tady nepomáháte, doktore.“ Pokřikují na mě ostatní. Nikdy si to neberu osobně. Obvykle jen sklopím zrak a jdu dále. Jenže dnes to bylo jinak: Šel jsem zrovna po ulici a začal se do mě navážet neznámý muž. „Ty, doktore! Pojď ke mě blíž.“ Tak jsem šel. „Děje se něco? Potřebujete pomoc?“ Začal jsem se ho vyptávat. Jenomže on se rozpráhl a pěstí mě udeřil do břicha. Poněvadž jsem nečekal, že se mi chystá ublížit, tak jsem upadl na zem a hezky jsem se vyválel ve sněhu. Neznámý muž si ke mě přisedl a pozoroval, jak se svíjím v bolestech. „Stejně nejste nic víc, než banda lakomců.“ A plivl na mne. Otočil se a odešel. Na zemi jsem ležel asi pětadvacet minut, když tu ke mě někdo přišel. „Prosím Vás, co se tu válíte? Vždyť je ten sníh studený. Koledujete si o nějakou nemoc.“ Spustil a začal mě zvedat. Byl to další ranhojič. Jeho hlas zněl staře. Oklepal ze mě co nejvíce sněhu a posadil mě na kamennou zídku. Nedokázal jsem ze sebe vypravit ani slovo. Nechtělo se mi věřit tomu, že je někdo schopen takové krutosti. To mu Bůh neodpustí. „Jste v pořádku?“ Zeptal se mě. „Ano.“ Popravdě jsem to řekl jen kvůli tomu, abych nezněl, že si stěžuji. Rukou jsem si prohmatal bolestivou oblast na břicho a s úlevou jsem si oddechl. Vše bylo v pořádku. „A jaké je vaše jméno.“ Otázal se mě starší ranhojič. „Lucius. A vy?“ „Rainhard.“ Odvětil. Postavil jsem se a zahleděl se na něj. Byl asi o 20 cm nižší než já. Posbíral jsem si svoje věci a připravil se na odchod, jenže pan Rainhard mě zastavil: „Vy jste zřejmě také morový doktor.“ A zadíval se na moje vybavení. „Vypadáte neznale... mohl bych vás trochu zaučit.“ Chvilí jsem váhal, ale pak jsem přikývl.

17. 12. léta páně 1349

Pan Rainhard mě včera vzal s sebou k jednomu ze svých pacientů. Byl jsem rád, že mám možnost pozorovat ho při práci. Když jsme vstoupili do světnice, vrhla se na nás horda dětí. Rainhard se jimi zkušeně prodral a mě nechal v závěsu za sebou. Jsem snad nejvyšší člověk z naší vesnice a proto mě ostatní považují za něco jiného než člověka. To byl možná důvod, proč se na mne okamžitě pověsily a vyptávaly se na všemožné dotazy. Snažil jsem se je setřást, ale nenechaly mě. Musela je rozehnat až paní hospodyně a vyhnat je ven. Reinhard už měl vytažené všemožné nástroje a bylinky. Nemocný ležel v posteli a koutkem oka sledoval, co můj nový přítel provádí. Posadil jsem se na okraj a sledoval, co se děje. Pacient mě postřehl a spustil: „Kdo je zas tohle doktore?“ Rainhard se jen usmál a pohlédl na mě: „On, to je můj žák, ale to teď není důležité, nyní si prosím svlékněte košili.“ Nemocný s trochou studu svlékl svou košili a opět uleh do postele. Reinhard uchopil prázdnou nádobu, neveliký nožik a upozornil svého pacienta: „Možná to bude poněkud bolet, ale to zvládnete, že ano?“ Muž pokýval hlavou a zatnul zuby. V tu chvíli jsem nevěděl přesně, co chce Rainhard udělat, jediné co jsem tušil, bylo, že nic hezkého to nebude. Proto jsem také maličko přivřel oči, jen pro případ, že by to bylo něco opravdu nepříjemného. Až právě v této chvíli jsem si mohl povšimnout toho, že pacient má dýmějový mor, neboť měl na těle veliké, černé boláky. Maličko se mi stáhlo hrdlo. Rainhard vypadal, že ví, co dělá a tak jsem ho nechal pracovat. Nožem rozřízl zahnisanou část kůže v podpaží, z které ihned začal vytékat hnis. Udělalo se mi zle. Můj přítel mi nevěnoval pozornost a dál se věnoval své činnosti. Žaludek se mi začal obracet naruby, ale nemohl jsem odejít pryč. Chtěl jsem vědět, jak se dá dýmějový mor vyléčit. Rainhard v rychlosti popadl hadřík, navlhčil ho jednou z jeho výluhů z bylinek a přiložil na ránu. Takto pokračoval u všech mužových ran. Když skončil, zvedl se a pravil: „Musíte si na to dávat pozor, za týden přijdu na kontrolu.“ Muž souhlasil a my jsme posléze mohli na čerstvý vzduch.

Venku jsem se opřel o ohradu a zhluboka dýchal. „Nebojte, tento osvědčený způsob praktikuji již dlouhý čas. Ten mladík má velikou šanci na přežití.“ Usmál se a poplácal mě po zádech tak silně, že jsem málem upadl. Narovnal jsem se, poupravil si klobouk a spustil: „O toto nejde, spíše se obávám, že by vás mohli prohlásit za čaroděje.“ „O to se nemusíte bát pane Luciusi, vše je v pořádku.“ Poznamenal a vydal se směrem do města.

19. 12. léta páně 1349

Předchozí den jsem byl u mého prvního pacienta. Rainhard šel se mnou, aby mi měl možnost poradit, co činit. Moje cesta vedla za pivovarníkem. Posadil jsem se na židli a vytáhl jsem si všechny potřebné věci. Ruce se mi třáslly a udělalo se mi slabo. Nabral jsem dech a začal jsem. Vše šlo příznivě a tak jsem začal být sebevědomější. Po ukončení mé práce, jsem odložil nástroj a byl na sebe hrdý. Dokázal jsem to... Rainhard vedle mě klidně pokyvoval hlavou. Můj pacient

vypadal vyčerpaně a tak jsem mu navrhl, nechť si odpočine. Poté co jsme vystoupili z domu, jsem si povšimnul toho, že již není dopoledne, nýbrž čas oběda. Proto jsme se vydali k obydlí mého přítele, jelikož mi za můj výkon přislíbil ovesnou kaši s medem.

Jeho stavení bylo mnohem větší, než jsem očekával. Pobídl mě dovnitř a já šel. Usadil jsem se na dřevěnou stolicí a vyčkával. Rainhard si již svlékl masku a tak jsem měl první možnost spatřit jeho tvář. Připadalo mi, jako bych ho již znal... A náhle jsem si rozvzpomněl. Jako malý jsem mu odcizil měšec a on mne za tento čin vhodil do potoka. Inu, nejsem na tento skutek přespříliš pyšný a již roky se na něj pokouším zapomenout.

Paní hospodyně na stůl přinesla nádherně vonící talíře s kaší. Odložil jsem masku na volné místo vedle sebe a přičichl si k talíři. Vonělo to opravdu krásně. Dostali jsme lžíce a mohli začít jíst. Jakživ jsem nejedl lepší.

15. 1. léta páně 1350

Vše jde podle plánu. Dýmějový mor se už skoro nevyskytuje. A já jsem šťastný. Už ani nevím, co psát. Moje šťastná nálada je nevysvětlitelná. S Rainhardem právě pracujeme na možné praktice léčení septického i plicního moru. Pokud tyto zápisky někdo v budoucnu najde, doufám, že vás nepostihla podobná epidemie.

Lucius V. Schmidt